

هیچ کس این زن را نمی‌شناسد

18 آذر 1403

«هیچ کس این زن را نمی‌شناسد» رمانی از ندا رسولی است که توسط انتشارات نیستان ۶ سال پس از چاپ نخست دوباره وارد بازار نشر شده است.

انتشارات نیستان چاپ دوم کتاب «هیچ کس این زن را نمی‌شناسد» را منتشر و روانه بازار نشر کرد. این رمان شامل دو روایت است، یک روایت در دوران قحطی و ماجراهایی است که در سال 1320 است که در آذربایجان اتفاق می‌افتد زمانی که روس‌ها آذربایجان را اشغال می‌کنند، یک روایت دو دهه جلوتر است. این دو روایت موازی در فصل 22 کتاب به هم می‌رسند و در هم تنیده می‌شوند.

سحرگاه بیست و پنجم آگوست 1941 میلادی (سوم شهریور 1320 خورشیدی) درست 11 روز بعد از انتشار منشور آتلانتیک که طی آن چرچیل و روزولت، آزادی و استقلال و حق تعیین سرنوشت را برای تمام ملل جهان شناخته بودند، ایران که در آن زمان بی‌طرفی خود را اعلام کرده بود، از شمال و جنوب مورد حمله قرار گرفت و نیروهای شوروی و انگلستان با توسل به همان شیوه‌هایی که به دشمنان خود نسبت می‌دادند، به ایران حمله کردند.

عملیات نظامی به این ترتیب آغاز شد که نیروهای شوروی مرکب از دو تیپ پیاده نظام و موتوری تحت فرماندهی ژنرال نوویکوف در سه ستون وارد خاک ایران شدند. ستون اول از رود ارس گذشته و پس از تصرف ماکو و خوی تا ساحل دریاچه ارومیه پیشروی کرد و سپس متوجه رضائیه و تبریز شد و آن دو شهر را تسخیر کرد. ستون دوم از آستارا و کرانه دریای خزر به سوی اردبیل و بندرانزلی سرازیر شد. ستون سوم از طریق بندر ترکمن وارد خاک ایران شد.

رمان «هیچ کس این زن را نمی‌شناسد» در چنین بستر تاریخی و در حاشیه اشغال شهر اردبیل توسط نیروهای متفقین (روسیه) می‌گذرد. داستان با دستمایه قرار دادن اتفاقات این رویداد تاریخی در این شهر سعی دارد، تصویری از مواجهه مردم این منطقه با چنین رویدادی را به تصویر بکشد.

قهرمان این داستان جوانی است که در شهر اردبیل و در خانواده‌ای سنتی زندگی می‌کند و در یک نانوائی که صاحبش یک روس است زندگی می‌کند و مدتی است دل در گرو دخترکی ناشناس نیز دارد. اما آغاز اشغال شهر توسط نیروهای روس برای او ماجراهای تازه‌ای را به همراه می‌آورد و او را به وادی تازه‌ای هدایت می‌کند.

ندا رسولی در این رمان داستانی پراتفاق و پرتعلیق را از دل رویدادهای تاریخی بیرون آورده و پرورانده است. داستانی که بن‌مایه آن یادآوری تلخ‌ترین روزهای تاریخ معاصر ایران است و البته شیرینی دفاع جانانه مردم ایران از خاک و تبار و سرزمین خود. نویسنده به عنوان یک زن به خوبی توانسته روایت اول شخصی بنویسد که راوی‌اش مرد است. انتخاب راوی غیر هم‌جنس برای نویسنده کار سختی است که

رسولی به خوبی از عهده آن بر آمده است.

او بسیار ساده و در عین حال دقیق رویدادهای تاریخی را وارد رمان خود کرده است. به جای آنکه سعی در روایت تاریخ و پستی و بلندی آن را داشته باشد، قصه‌گویی را در اولویت خود قرار داده است. او راوی عاشقانه‌ای آرام و خواندنی در بستر یکی از بزرگراه‌های تاریخی ایران است و همین زاویه دید است که داستان او را جذاب و قابل تأمل کرده است. در کنار این موضوع استفاده از المان‌های بومی و نیز زبان و اصطلاحات محلی در متن قصه نیز با هنرمندی هرچه تمام‌تر در نمکین‌سازی بستر روایت و شخصیت‌سازی داستانی او تأثیر قابل اعتنایی گذاشته است.

«هیچ کس این زن را نمی‌شناسد» به اعتبار چنین اتفاقاتی داستانی پرکشش و خواندنی در تمامی صفحات خود است و می‌تواند اتفاقی تازه در خلق رمان تاریخی به شمار بیاید. ندا رسولی داستان شخصیت‌هایش را در دو زمان و با دو روایت متوالی پیش می‌برد که در فصل‌های آخر به هم می‌رسند و گره قصه گشوده می‌شود.

انتشارات نیستان چاپ دوم این رمان را 6 سال پس از چاپ اول، در 200 صفحه به قیمت 280 هزار تومان منتشر و روانه بازار نشر کرده است.